༄༅། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཞུགས་སོ། །

至尊．妙音法幢著作之

《宗义建立》

སེར་བྱེས་ནང་ཆོས་རྒྱ་ཡིག་ལོ་ཙཱ་སྦྱོང་བརྡར་འཛིན་གྲྭ་ནས་བསྒྱུར་འགྲེམས་བྱས།
色拉杰中文佛学翻译培训班译文及发行。

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཞུགས་སོ། །

至尊．妙音法幢著作之

《宗义建立》

སེར་བྱེས་ནང་ཆོས་རྒྱ་ཡིག་ལོ་ཙཱ་སྦྱོང་བརྡར་འཛིན་གྲྭ་ནས་བསྒྱུར་འགྲེམས་བྱས།

色拉杰中文佛学翻译培训班译文及发行。

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྐྲིའི་ཨང་།

SJRB-0082

དེབ་གསལ་སྐྲུན་བ་པོའི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༩ ལོའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པར་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།

༢༠༢༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༢ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བཟོ་སྐྲུན་པ། སྐལ་བཟང་ཐར་འདོད།

བསྐྱར་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

ཞུ་སྒྲིག་པ། བློ་དགེ་དབང་སངས་རྒྱས། བློ་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས།

ལྷན་ལྷག་པ་དོན་འགྲུབ། བློ་བྱམས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས།

校正： 阿杰， 如道， 丹周， 强巴等法师。

རྗེ་བཙུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བོད་རྒྱ་ཤན་སྦྱར།

至尊法幢宗义藏汉对照

མཛད་པ་པོ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན།

作者：至尊法幢尊者。

ཡིག་སྒྱུར་བ། སེར་བྱེས་ནང་ཆོས་རྒྱ་ཡིག་ལོ་ཙཱ་སྦྱོང་བརྡར་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་སློབ་ཐུན་མོང་།

译者： 佛学翻译培训班师生共同。

དེབ་གཟུགས་རྟུས་འགོད་པ། སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་སྡེ་ཚན།

封面设计： 色拉杰“日足”编辑组。

༄གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དུ་ཕལ་ཆེར་འདས་པའི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་གྱི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཆོས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་ལུགས་འགའ་ཞིག་ཕལ་ཆེར་ནུབ་ཟིན་པ་དང་ཆོས་བརྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟའང་མུ་མཐུད་གནས་ཡོད།

ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུའང་སོ་སོས་དད་པ་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དེའི་རྒྱབ་རྟེན་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱབ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རིགས་ཤིག་དང་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཙམ་རྒྱལ་འདོན་མ་བྱས་པར་ཐད་ཀར་དད་པ་བྱེད་པའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་མཁན་གཅིག་བཅས་ཁག་གཉིས་ཡོད།

ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དག་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་དེ་གཞི་གཞུང་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་སྟབས་ཟབ་པ་ཡོད་ལ་ཟབ་པ་ཡོད་པས་ན་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་གྱི་མིས་དེར་དོ་སྣང་བྱེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དག་བརྟན་པ་གནས་ཀྱི་ཡོད།

དེང་གི་དུས་སུ་ཆ་བཞག་ནའང་སྔོན་རྒྱ་གར་དུ་མུ་སྟེགས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་དུས་ད་ལྟའང་རྗེས་འཇུག་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ས་ཡ་མང་པོ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་དང་འཛི་ཝུ་ཡི་ཆོས། ཁ་ཆེའི་ཆོས། པར་སིག་གི་ཆོས་ལྟ་བུ་ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟའང་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་བཞིན་པ་རེད།

དེ་དག་གིས་མི་མང་པོར་རེ་བ་སྦྱིན་མཁན་ཞིག་དང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་སེམས་ཤུགས་སྤེལ་བའི་རྐྱེན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་རེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དད་པ་གཅིག་པུ་དང་བསམ་བློ་འཁོར་རྒྱ་དོག་པོ་ཆགས་སྐབས་རྙོག་དྲ་ཡང་ཉུང་ཟད་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་

ཡོངས་ནས་བཤད་ན་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་བཞིན་པ་འདི་ལྟར་རེད།

ང་རང་ཚོས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ངོ་མ་ཞིག་དང་། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་ཅེས་པའི་འཕྲུལ་དེབ་ནས་ བྲུར་འདོན་ཞུས།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པ་དང་། དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དེ་དག་ཆ་ཚང་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཐོག་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེར་བརྟག་དཔྱད་བྱས། བསམ་བློ་བཏང་། སྦྱོང་བ་ལ་བསྒོར་བའི་ཐོག་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཟེར་བ་རེད།

དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་པ་ཞེས་པའི་འཕྲུལ་དེབ་ནས་ བྲུར་འདོན་ཞུས།

ནུབ་ཕྱོགས་པ་ནང་པའི་ཆོས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོས་གྲོགས་ཚོས། སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུར་ཧ་ཅང་དོ་སྣང་ཡོད་ཅིང་། ང་ཚོ་ཤར་ཕྱོགས་པ་བོད་པ་དང་། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རིགས་དེ་མིན་རྒྱ་རིགས་ཚོ་བཅས་དད་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུར་དེ་ཙམ་དོ་སྣང་མི་འདུག །

དཔེར་ན། ང་རང་གི་ཉམས་མྱོང་ལ་ཆ་བཞག་ན། བོད་རིགས་དང་དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་དེ་འདྲར་དབང་སྐུར་ཞེས་བརྗོད་ན་དགའ་པོ་དང་གྲུང་རིལ་རིལ་ལྟ་བུ་བྱས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ན་ཉོབ་མདངས་བསྟན་པ་དང་། ཨ་སྟོང་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ། གཉིད་ལྟོག་རྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དད་པ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ལས་དེ་མིན་འདི་ལྟར་བསྡད་ཀྱི་ཡོད།

མགོ་སེར་ཆོས་གྲོགས་ཚོར་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ན་སྒྲ་ཕབ་འཕྲུལ་འཁོར་ནང་དུ་བཙུག་ནས་ཨེ་དྲག་ཟེར་བྲིས་བརྒྱབ་ནས་ཨེ་དྲག་གང་ལྟར་ཁོང་ཚོར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་ལ་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཏན་ཏན་ཅུང་དྲགས་འདུག །

ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད་ཅེས་པའི་འཕྲུལ་དེབ་ནས་ བྲུར་འདོན་ཞུས།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་པོ་ཤེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནང་གི་སྤྱི་ཚན་གཅིག་དེ་གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་ལམ་མིང་གཞན་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཚན་འདི་ཚད་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་འོག་ནས་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་དེ་དག་གིས་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པས་བློ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་གི་རེད།

ནང་ཆོས་དང་ཚན་རིག་སློར་གྱི་འཕྲུལ་དེབ་ནས་ཟུར་འདོན་ཞུས།

ནང་ཆོས་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་ནང་པའི་ཆོས་འཆད་པ་པོ་མི་འདུག་ཟེར་ནས་སྐད་འདོན་པ་མང་པོ་ཡོད་གི་འདུག །རྗེ་བཙུན་མི་ལས་པ་ཡོད་དུས་བུ་མེད་བུ་ཡོད་དུས་པ་མེད་གསུངས་པ་ལྟར་ང་ཚོའི་ཁོང་རྒྱན་པ་ཆོས་ནི་སྐད་ཡིག་མི་ཤེས་པ་དང་། སྐད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ལོ་ན་གཞོན་པ་ཆོས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ཚད་མཐོན་པོ་མི་ཤེས་པས་ཁག་པོ་རེད། གོ་སྐབས་ཡག་པོ་མཐོང་གིན་མཐོང་གིན་ལ་དབུགས་རིང་གཏོང་ནས་སྡོད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་བྱ་ཐབས་མ་མཆིས། དེས་ན་ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་སྦྱངས་བརྩོན་ངེས་པར་དུ་གནང་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་སྙོན་ནས་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་རེད།

ཆོས་ཚོགས་ཁག་ལ་གནང་བའི་བཀའ་སློབ་ཅེས་པའི་དེབ་ནས་ཟུར་འདོན་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན།

达赖喇嘛尊者教诲

在这世间差不多从过去三千年前一直到现在为止，产生了许多宗教。有些可能已没落，而很多的宗教还是一直持续到目前。在宗教中对于各个所信奉的宗教，(分为)以见解宗论说明当作是后盾，以及不针对见解宗论作解释而直接信仰，有这二种。具有见解宗论的宗教因为可以解释有理论的安立，所以比较深奥，因为比较深奥所以获得智者的留意，因此具有见解宗论的宗教会稳固。

现今为例，具有见解宗论的印度教等外道许多教派到现在还有百万多信徒在信奉修持。又像是 基督教、 犹太教、 回教、 祆教、 等等，，许多具有见解宗论的宗教现今还存在这世间，这些带给许多人们希望以及遭遇艰难时心中生起力量的助缘，有时候对于宗教只是信奉再加上狭隘的思想虽然会发生一些麻烦，但是一般来说对这世间还是存有效益。

如果我们想成为一个真正的佛教徒，想要做个真正二十一世纪的佛弟子， 那么学习佛法是非常重要的，所谓二十一世纪佛弟子的意思是，在具足现代文化及能发挥该文化的基础上再去用智慧仔细观察、思维、用心去体会佛法要透过道理来认识什么是真正的佛法，来生起对教理所生的信心，这样才叫二十一世纪佛弟子。来自西方的法友们特别注意学习佛法。然而我们来自东方的藏人，及喜马拉雅山区包括华人，虽然对佛法有强烈的信仰但不太注意去学习。

比如：依我个人经历而言，藏人及华人当听说要灌顶就很高兴很有精神，如果说要讲解佛法就开始无精打采，打呵欠，打瞌睡等现象，虽然对佛法有信仰除此之外就这么待着。针对来自西方的法友讲解佛法时他们就会尽量想办法去录音或写笔记等等，，特别注意学习佛法，因此我们的确缺少学习。

如果清楚地了解到佛法，那么能够认识佛教的一部分乃“基”或另称“佛教的科

学”已达到高水准，及“基”之建立彻底确立，在这样的情况下地道的建立，道修等方式在讲内教的观点。因为关于“基”的状况是如此，所以心是可以有改变的。有众多人说：虽佛法很好，却没有能够如法讲解者，就如同“密勒日巴”尊者云：有父无子， 有子无父，我们的前辈们语言不通，年轻一代的他们虽语言通，但理解佛法的水准不高，所以很难讲解佛法，只好眼睁睁的看着错过良好机会，而叹着气没办法。因此必须要精进努力地去学习其他语言，就如同以前说过的那样。

达赖喇嘛尊者

2015年11月30日。

Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

Bylakuppe 571104
Mysore District (KS) INDIA
Tel: +91-8223-258435
Fax:+91-8223-258781
Email: office@serajeymonastery.org
serajeymonastery@gmail.com
Website: serajeymonastery.org

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

Date: 30 November, 2015

༄༅། །རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏང་ལ་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ སྤྱི་ནོར་ གོང་ས་ སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་ཁྱག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས། རང་རེ་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་ནས་ཀྱང་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་འཇམ་མགོན་ རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་གསེར་སྦྱང་བཅོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་ཡུན་དུ་གནས་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་དགོངས་དོན་བཞིན་སེར་བྱེས་གྲྭ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་ཚོགས་ཆུང་ནས་ལོ་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་སློབ་གཉེར་ཚད་གཞིར་བཟུང་བའི་ཚོགས་གཙོ་བོ་ལོ་འཁོར་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཐང་རིམ་གཉིས་པ་ཡན་གྱི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་སྐད་སྒྱུར་ཤེ་ཚན་ཁུར་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་དང་། དབྱིན་སྐད་བཅས་ཀྱི་སྐད་སྒྱུར་སློབ་ཁྲིད་དང་། སློབ་བརྡར་སྐད་སྒྱུར་གྱི་ལས་གཞིར་དངོས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྐད་ཡིག་དེ་མཐུན་གྱིས་སློབ་ཚན་གསར་སྒྲིག་དང་། ལང་ཚོགས་འདི་ལོར་ གོང་ས་མཆོག་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་བཅུར་ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དུ། རྒྱ་སྐད་ཐོག་རྗེ་བཙུན་ཕྱག་མཐའ་འདི་བཞིན་སློབ་ཚན་ཐོན་པས། མ་འོངས་སློབ་ཕྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་པར་སྐྲུན་ཞུས་པའོ།། །།

依着我辈雪域之子投掷花鬘所相应之佛部种姓，至高无上“达赖喇嘛”尊者唯一的恩惠，就一般在整个佛教，特别是“宗喀巴”大师纯金般的教法，能够弘扬及常住世间，为了这些事业，本寺院亦在精进努力；按照达赖尊者的教诲心意，本寺院教育协会，已安排年度各大论典考试，获得第二等奖之僧人，在此基础之上，另外成立翻译班，包括中英文，进行翻译、培训、授课，现场翻译等活动；特别为了庆祝尊者八十岁寿诞及感念其恩泽，圆满了“至尊法幢”之宗义建立中文课程，同时为了将来的学者，色拉杰佛学翻译培训班，重新翻译原文及出版。

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act, 1960. (No. 66: 86 - 87) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(vi) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

ཛྷེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འདི་བཞིན་ལོ་ཙཱ་བ་༼ལི་བོ་སྤྱན་རྔན་༽སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་ནས་བཟུང་། རྒྱ་ཡུལ་གྱི་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་ཆེས་མང་པོས་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་བསླབ་པའི་སྐལ་བཟང་ཤར་བ་མ་ཟད། རྒྱ་རིགས་ནང་པ་བ་ཆེས་མང་པོས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དེ་ཉིད་ཁྱུངས་དག་ལ་བརྒྱུད་པ་བར་མ་ཆད་པ་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ནུས་པ་མ་ཉམས་པ། དེ་བཞིན་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་མ་འཁྲུག་པ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་པ་གཟིགས་པའི་ཐོག་སྐད་ཡིག་དེའི་སྟེང་ནས་གཞུང་མང་པོར་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་གྲངས་མེད་བྱུང་ཡོད། སྤྱིར་ཛྷེ་བཙུན་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་བསྒྱུར་མ་དཔེ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་གྲུབ་སྟངས་སོགས་ཅི་ནུས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་དང་བསྟུན་དགོས་པ་མ་ཟད། སླད་མར་ཡང་རྒྱ་བོད་ཤན་སྦྱར་གྱི་སྟེང་ནས་གཞུང་འདི་ཉིད་སློབ་གཉེར་བྱེད་འདོད་ཡོད་རིགས་རྣམས་ལ་སྦྱར་ལས་གོ་བདེ་དང་ཤེས་སླ་ཡོང་བ་དང་། དམིགས་གསལ་འདི་ལོར་༧གོང་ས་མཆོག་དགུང་གྲངས་བརྒྱད་བཅུར་ཕེབས་པའི་སྐུའི་འཁྲུང་སྐར་གྱི་གྲུ་སྟོན་དུ་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་མཆོད་ཆེད་སོགས་ལེགས་ཚོགས་དུ་མར་དམིགས་ནས་སེར་བྱེས་ནང་ཆོས་རྒྱ་ཡིག་ལོ་ཙཱ་སྦྱོང་བརྡར་འཛིན་གྲྭའི་དགེ་སློབ་མཐུན་མོང་ནས་བསྒྱུར་གསར་དུ་སྒྲུར་བའོ། །

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན།

出版说明

至尊妙音法幢著作之《宗义建立》此论著自“廖本圣”老师等译者翻成中文后，汉地僧俗信众得到善缘修习该论典，并且众多汉地佛学家透过各种汉译论典，将了解到藏传佛教源流纯正，传承从未间断，加持力从未减弱，修行次地正确无误并完整，亦出现了众多位依循这些汉译论典进行闻、思、修、之行者。本作品之翻译，虽然已有此《宗义建立》的汉译版本，但由于必须根据藏文原版及文法，而且为了将以藏汉对照的方式之学习者，能够更容易更快地学到此论典，同时也特别为了庆祝“达赖喇嘛”尊者八十寿诞及感念其恩泽等诸善业，因此“色拉杰中文佛学翻译培训班”师生共同重新翻译。

2015年11月30日。

མཛད་པ་པོའི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་མཁས་དབང་། ཉང་སྟོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་གནས་སྙིང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བདེ་ལེགས་རིན་ཆེན་ལས་དགེ་བསྙེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས། ཆོས་རྗེ་དེ་ཉིད་དང་། པཎ་ཆེན་ལུང་རིགས་རྒྱ་མཚོ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འབྱོར་དཔལ་བཟང་དང་། པཎ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ལ་བསྙེན་ནས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་སྦྱོང་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་རྒྱས།

དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགེ་བསྐོས་མཛད། དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་སོགས་སུ་གྲྭ་སྐོར་གནང་། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་སེ་རར་ཆོས་རྗེ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་དང་མཇལ། གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ལས་རྩ་འཇུག་གཉིས་སོགས་ཀྱི་བཤད་ལུང་གསན་པ་དང་། གནས་དེར་དཔེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་ཤིང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱངས་པ་མཛད།

རྗེ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ་སོགས་ལས་བསྙེན་རྫོགས་བསྒྲུབས། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་གཙང་དུ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་པར་སེར་བྱེས་མཁས་སྣན་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་པོ་མཛད། དགུང་ལོ་ང་ལྔ་པར་སྟག་རྩེ་རིན་ཆེན་སྒང་གི་མཁན་པོ་གནང་། དགུང་ལོ་རེ་དགུ་པར་སེ་རའི་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་བསྐྱངས།

ཁྲི་རབས་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན། དགུང་ལོ་དོན་གསུམ་པར་ཟུར་བཞུགས་མཛད་ནས། བདེ་ཆེན་གསང་སྔགས་མཁར་གྱི་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་དགུང་ལོ་དོན་དྲུག་པར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་སོ། །བཀའ་རྩོམ་གྱི་སྐོར་ལ། དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་སྐལ་བཟང་མགུལ་རྒྱན་སོགས་པོ་ཏི་བདུན་བཞུགས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན།

至尊法幢尊者简介

色拉至尊法幢尊者，格鲁派智者，出生于“酿对”（现今日喀则地区），7岁时，从“内宁寺”至尊衮嘎德勒仁千，受居士戒，依止此师和“班禅龙立嘉措”、“遍知取角白桑”、“班禅耶谢泽莫扎西”等师闻、思、修习《五部大论》，名称遍扬，23岁当上“扎什伦布寺”的纠察师，在“白叩德庆寺院”等立宗答辩，24岁得遇色拉至尊“屯越班丹”，从“念敦班就伦珠”得到《中观根本论》及《入中论》的口传，在此地阅藏，学习了《般若》，从至尊“协饶桑波”等受比丘戒，27岁时，在後藏地区，(现日喀则) 转广大显密法轮，43岁时，当上“色拉杰寺”的住持，55岁时，当上“达则仁千岗寺院”的住持，69岁时，登上“色拉寺”的住持法座，76岁示现无常而圆寂，关于至尊的著作，有《中观总义》等七部论。

2015年11月30日。

དཀར་ཆག

༄གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ། iv

达赖喇嘛尊者教诲 vii

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། x

出版说明 .... k

མཛད་པ་པོའི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། l

至尊法幢尊者简介 .... m

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པ། 2

论毘婆沙宗 2

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། 16

第二、论经部宗 16

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། 33

第三、论唯识宗 33

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། 48

第四、论说无体性宗 48

མིང་ཚིག་དང་ཚིག་གསར་ཁག 72
名词及生词类. 72

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག...97
后记回向 98

༄༅། །བླ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་

礼敬与上师、怙主、妙音体性无二无别的，

རྗེ་བཙུན་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

至尊正士们！

འདིར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།

此处, 关于宗义建立的解说,

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །

分三: 1.定义、2.分类、3.分类的个别释义

དང་པོ་ནི།

1定义

དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་།

“承许三宝为真归依处,

དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབས་གནས་མི་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ།

而不承许三宝以外其他归依处之宣说宗义的补特伽罗”

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད།

就是“内道佛教徒之宣说宗义补特伽罗”的定义。

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

2.分类

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ།

若将其区分, 有四:毘婆沙宗、 经部宗、 唯识宗，

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་བཞི་ལས།

说无体性宗四种。

དང་པོ་གཉིས་ལ་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

其中,前二者也可称为说外境二宗。

གསུམ་པ་ནི།

3. 分类的个别释义

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས།

解说:毘婆沙宗的派别、经部宗的派别、 唯识宗的派别、

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །

说无体性宗的派别。

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པ།

论毘婆沙宗

དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ།

分七项来说明:1.定义、2.分类、3.释名、4.对境的主张方式、

ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །

5.有境的主张方式、6.无我的主张方式、7.地道建立。

དང་པོ་ནི།

1定义

རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་

“不承许自证分, 而且主张外境谛实成立之,

ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད།

宣说小乘宗义的补特伽罗”

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད།

就是“毘婆 沙宗”的定义。

གཉིས་པ་ནི།

2.分类

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ཉི་འོག་པ།

若予以区分,有三:迦湿弥罗毘婆沙宗、日下毘婆沙宗,

ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་ཡོད།

中原毘婆沙宗，三种。

གསུམ་པ་ནི།

3释名

ཅིའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

为什么称之为“昆婆沙宗”呢?

བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་

因为其宗义主张是随顺《大昆婆沙论》,所以，

དེ་ལྟར་བརྗོད་པའམ་ཡང་ན་དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

如此称呼。或者,因为说明“三时”为实质的差别,所以称为昆婆沙宗。

བཞི་པ་ནི།

4.对境的主张方式

དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད།

“能表功能者”就是“事物”的定义。

དངོས་པོ། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག

“事物、有、所知三者同义。

དེ་ལ་དབྱེ་ན།

若予以区分,

རྟག་པའི་དངོས་པོ། མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་ལས།

常的事物及 无常的事物，二种。

དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག

(1).如无为的虚空、择灭、

སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལྟ་བུ།

非择灭。

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པ། བྱས་པ། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའོ། །

(2).如已生者、所作性、无常。

ཡང་དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

或者“事物”也可以区分为:.世俗谛及胜义谛二者。

དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་

(1).“当一个对境以破坏的方式或被心区分至细部时,

རང་འཛིན་གྱི་བློས་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ།

会被执取该对境的知觉所舍弃者”

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

就是“世俗谛”的定义。

མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

事例:如瓶及毯子。

བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན། རང་འཛིན་གྱི་བློས་འདོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

因为当以锤击碎瓶之时,执瓶的认知会舍弃,

སྣམ་བུའི་སྣལ་མ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློས་འདོར་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།

而当毯 子的纱线被一根一根地移除之时,执毛毯的认知会舍弃。

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་པའམ་བློས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་

(2)“当一个对境以破坏的方式或被心区分至细部时,

རང་འཛིན་གྱི་བློས་མི་འདོར་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ།

不会被执取该对境的知觉所舍弃者,

དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

就是“胜义谛”的定义。

མཚན་གཞི་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་།

事例:如无方分的极微、

ཤེས་པ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

无时分的认知及无为。

མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

因为《具舍论》云:彼觉破便无,慧析余亦尔,

如瓶水世俗, 异此名胜义。

དེས་ན་དུས་གསུམ་རྫས་སུ་འདོད་ཅིང་།

因为,主张三时为实质,

བུམ་པ་བུམ་པའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། བུམ་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་

པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

而且主张瓶既存在于瓶的过去时,瓶也存在于瓶的未来时。

ལྔ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི།

5.有境的主张方式

ཕུང་པོ་ལྔ་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་།

因为有:“唯五蕴的聚合体”是补特伽罗的事例及

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

“意识”是补特伽罗的事例等主张。

བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ལས།

“知觉”可以分为“量”及“非量”二种。

དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས།

其中“量”分为 二种“现量”及“比量”。

དང་པོ་ནི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་ལས།

其中,现量又分为三种:根现量、意现量及瑜伽现量。

དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

其中,根现量不一定是心识,

མིག་གི་དབང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因为眼根是现量。

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་།

瑜伽现量又分为: 现证补特伽罗无我的瑜伽现量及

ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད།

现证细品无常的瑜伽现量，二种。

དང་པོ་ལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་།

其中, 前者又分为二: “了悟补特伽罗为常、 一、自主空的瑜伽现量”

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཡོད།

“了悟补特伽罗为能独立自主之实有空的现量”。

དྲུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི།

6. 无我的主张方式

བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་།

主张“细品无我”与“细品补特伽罗无我”二者同义

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེས་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

然而不承认法无我,因为此宗主张若是成事，则必然是法我。

དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་མ་བུ་བས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཞིང་།

在他们当中的犊子部承认“常、一、自主空的补特伽罗无我”,

རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།

然而不承认“能独立自主之实有空的补特伽罗无我”,

དེས་ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་

因为他(犊子部)主张在任何情况下,均有不可说与蕴的体性为一或异,

རྟག་མི་རྟག་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

以及不可说为常或无常的能独立自主之实有的我。

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་།

7.地道建立

སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ། །

在“地道的建立”当中, .所断及正展示地道建立.

དང་པོ་ནི།

(1).所断

སྒྲིབ་པ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་།

主张“障”分为二种: 1).“具烦恼之障”及2)“非具烦恼之障”;

ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

然而此宗没有所知障这个名言。

དང་པོས་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད།

其中,1).主要是障碍证得解脱,

གཉིས་པས། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

2)主要是障碍证得一切智。

དང་པོའི་མཚན་གཞི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་།

1).的事例,就如执补特伽罗为能独立自主之实有的分别心及

དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །

由前述分别心增上所生的三毒及其种子;

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་བག་

ཆགས་དང་།

2).的事例,就如执补特伽罗为能独立自主之实有的分别心的习气,

དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལྟ་བུ།

以及由前述习气上所生之心的粗重。

གཉིས་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ་ལ།

(2).正展示地道建立：

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གིས་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།

在正展示地道的建立当中,主张“三乘补特伽罗的行道方式有所差别”

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ།

因为“具有声闻种姓者”将“了解补特伽罗为能独立自主之实有空的见解”

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུང་ངུ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ།

与“下品的福德资粮”二者双运,

ཚེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆུང་ངུ་འཐོབ་པར་བྱེད།

并于三世等期间中修习之后,能证得“下品菩提”。

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་དེ།

“具有独觉种姓者”　　将如上的见解

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲིང་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ།

与中品福德资粮二者双运,

བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཐོབ་པར་བྱེད།

并于百劫等期间当中修习之后, 能证得 “中品菩提”。

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་དེ།

“诸菩萨”将如上的见解

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ།

与上品福德资粮二者双运,

བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

并于三无数大劫等期间当中修习之后,能证得“上品菩提”。

དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།

他们积聚资粮的方式有所差别:

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་

诸菩萨在资粮道上品以下

བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་

必须在三无数大劫等期间当中积聚资粮

སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད།

而从加行道煖位至无学道之间,就是在同一坐当中即可现证“上品菩提”。

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས།

诸具有独觉种姓者

ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་ནས་

在资粮道上品以下必须在一百大劫等期间当中积聚资粮

སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད།

而从加行道煖位至无学道之间,就是在一坐当中即可现证“中品菩提”。

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་ལམ་བཞི་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་གསོགས་ཤིང་

诸具有声闻种姓者在四个有学道的阶段中积聚资粮,

འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་སློབ་ལམ་ལ་སློབ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

而即使已证得圣道,也有必须在十四个生有当中修学有学道的情况。

དེས་ན་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ།

因此,他们(毘婆沙宗)主张“佛陀的色蕴,不是佛”。

དེ་སྐང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

因为它是“所断”,

དེ་ལྟར་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而且因为它与成佛以前的加行道位菩萨的身依同一世所摄。

ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དེ་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

前述的周遍关系成立,因为加行道位菩萨的身依, 是由先前的业及烦恼所引生的蕴故。

དེས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་།

他们(昆婆沙宗)不承认圆满受用身,

མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད།

并且主张“在无余涅槃时,胜化身的心相续会断绝”

སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྡུག་ཀུན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ།

佛圣者虽已无余断除苦、集二谛,但与祂的相续当中有苦谛这点并不相违,

སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ སར་སྤངས་པ་ན་སྡུག་བདེན་

སྤངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

因为当无余地断除缘苦谛所生的烦恼时,将之安立为断除苦谛的缘故。

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་གི་བར་ལྷག་བཅས་པ་དང་

声闻及独觉阿罗汉在证得阿罗汉果位后,在未舍身命之行的期间,安立为“有余涅槃者”

སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར།

在舍身命之行之后,安立为“无余涅槃者”。

ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་

在有余涅槃之时,虽已无余断除具烦恼之障,

ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད།

然仍有非具烦恼之障尚未断除,

ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་

在无余涅槃之时, 虽然没有透过对治之力将之(非具烦恼之障)断除

དེ་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་དེའི་རྟེན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而它(非具烦恼之障)并不存在, 因为在无余涅槃时,它(非具烦恼之障)的所依心相续已断绝。

དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚེ་

“诸说实事师”在分辨经典的了义及不了义时，

སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་མི་རུང་གིས་སྒོ་ནས་འབྱེད་ཅིང་།

是由语词能否照字面上来接受的观点而区分;而且

དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་འདོད་དེ།

“说外境二宗”不承认大乘的经藏是佛语，

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེ་བས་མདོ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

因为大多数的毘婆沙宗认为只要是经典,则必然是了义的经典。

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ།

第二、论经部宗

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ།

1.定义、2.分类、3.释名、4.对境的主张方式、5.有境的主张方式、

བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་བདུན།

6.无我的主张方式、7.地道建立，以七项来说明。

དང་པོ་ནི།

1,定义

རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད།

自证分及外境承认二者宣说小乘宗义的补特伽罗,是经部宗的定义。

མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་དོན་གཅིག

经部宗与比喻师同义。

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

2.分类

ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཡོད།

分二：随教行经部宗及随理行经部宗。

དང་པོ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའོ། །

第一，如同随顺《俱舍论》的经部宗。第二，如同随顺《七部量论》的经部宗。

གསུམ་པ་ནི།

3.释名

ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་།

为何称为经部宗呢？因为随顺世尊的经典来宣说宗义，所以称为"经部宗"。

ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་འདོད་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

因为一切法由比喻门来说明，因此称为"比喻师"。

བཞི་པ་ནི།

4.境的主张方式

ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད།

量所缘，就是“有”的定义。

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད།

此分为世俗谛和胜义谛二种。

དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

真实非能功用之法，就是“世俗谛”的定义。

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། རྫུན་པར་གྲུབ་པ། རྟག་པ། སྤྱི་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག

世俗谛、虚假存在、常、共相等同义。

དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

真实能功用之法就是“胜义谛”的定义。

བདེན་པར་གྲུབ་པ། དངོས་པོ། བྱས་པ། མི་རྟག་པ། འདུས་བྱས། རྫས། རང་མཚན་རྣམས་དོན་གཅིག

谛实成立、事物、所作性、无常、有为法、物质、自相等同义。

ཡང་ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། དགག་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་གཉིས།

“有”又分为二：遮遣法及成立法二种。

རང་འཛིན་གྱི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དགག་པའི་མཚན་ཉིད།

以执持自心断除自所遮门后所了解。 就是遮遣法的定义。

རང་འཛིན་གྱི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་མ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད།

无透过执持自心断除自所遮门后所了解。 就是成立法的定义。

དང་པོ་ལ་ཡང་། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། འགོག་བདེན། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །

初者（遮遣法），也分二：无遮及非遮。 无遮之事例：如无为虚空、灭谛、空性。

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །

非遮之事例：如非事物遣返、执瓶分别心中非瓶的遣返。

ཡང་ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། རྫུན་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པའི་གཅིག་གཉིས་ལས།

再次“有”又分为二：一、及 异，二种，其中，“一”又可分：伪一与真一。

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་དང་། སྤྱི་མཚན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་། མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ།

初者（伪一），如所知、共相。 次者（真一），如事物、无常。

གཉིས་པ་ཐ་དད་ལ་ཡང་། རྫུན་པའི་ཐ་དད་དང་། བདེན་པའི་ཐ་དད་གཉིས་ལས།

“异”也可分：伪异与真异。

དང་པོ་ནི། བུམ་པའི་ལྡོག་པ་དང་ཀ་བའི་ལྡོག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་གཉིས་ལྟ་བུ།

初者（伪异），如瓶之反体与柱之反体；次者（真异），如瓶与柱。

དེས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

因此过去与未来二者是常，现在与事物同义。

ལྔ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི།

5.有境的主张方式

མདོ་སྡེ་པ་ལ། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་།

于经部宗之上主张“蕴的相续”为补特伽罗之事例及，

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ།

主张“意识”是补特伽罗的事例二种。第一，如随顺《俱舍论》之经部宗

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ།

第二，如随顺《七部量论》之经部宗。

གསལ་ཞིང་རིག་པ་བློའི་མཚན་ཉིད། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད།

清楚而且明了，就是“觉知”的定义。“觉知”有：量及非量的觉知二种。

གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་དང་།

新的、不欺诳之明了，就是“量”的定义，在“量”的定义中新的，

མི་སླུ་བ་དང་། རིག་པ་ཞེས་གསུམ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།

不欺诳，明了，这三有其必要的。

གསར་དུ་ཞེས་པས་དཔྱད་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད། མི་སླུ་བ་ཞེས་པས་ཡིད་དཔྱོད་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད།

因为“新的” 排除再觉知是量，“不欺诳″ 排除伺察意是量，

རིག་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

“明了”排除具色根是量之故。

ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད།

“量”分为：现量与比量二种。

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

离分别且无错乱觉知是“现前”的定义。

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

离分别且新的、不欺诳之觉知是“现量”的定义。

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ།

现量分四：自证现量、根现量、

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་ལས།

意现量、瑜伽现量。

ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་ཤིང་འཛིན་པ་ཡན་གར་བར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

唯朝向内、执持单独之离分别心、新的、不欺诳的觉知，是初

者定义

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་

依自身不共增上缘——具色根所生，

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

之分别心、新的、不欺诳的觉知，是次者定义。

རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་

依自身不共增上缘——意根所生

རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད།

之离分别心、新的、不欺诳的觉知，是第三者定义。

རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་དང་།

依自身增上缘——止观双运之三摩地，现证细品无常及

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད།

补特伽罗无我粗细品任一之圣智，是第四者定义。

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་།

瑜伽现量，分三：现证细品无常之量、

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་།

现证粗品补特伽罗无我之量与

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དང་གསུམ་ཡོད།

现证细品补特伽罗无我之量三种。

རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་ཞེན་རིག་དེ།

依自身正理而生之新的、不欺诳的耽着识，

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།

是比量的定义。

དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེད་རྗེས་དཔག་དང་གསུམ་ལས།

比量，分三：事势比量、极成（共称）比量、信许比量等三。

བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་པོའི་མཚན་གཞི།

1、以“所作性此因”悟得“声无常”之比量，是初者事例。

རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལས་རི་བོང་ཅན་ཟླ་སྒྲས་བརྗོད་རུང་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི།

2、以“分别心对境中有之因”悟得“有兔”是可称为月亮之比量，是第二事例。

དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ལས། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ།

3、以“三察清净经教之因”悟得“布施得受用，持戒得安乐”

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རང་གི་བསྟན་དོན་མི་སླུ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན།

等经教本身论义不欺诳的比量，是第三事例。

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་ཁྱབ་ཅིང་།

对共称比量由事势比量周遍。

མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

若是“现前”并不周遍是“现量”及“推理”不被“比量”所周遍。

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་།

执色根现前第二刹那与

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་དཔྱད་ཤེས ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

悟得“声无常”之推理第二刹那， 皆是“再决识”之故。

འཐད་ལྡན་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ།

《正理论》云：“现前与推理之第一刹那，两者是量，

དེ་དག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་གྲུབ་བདེ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

此二者之相续，成住不异故，后者断除是量。作是说故

གཉིས་པ་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རིག་པ། ཚད་མིན་གྱི་བློའི་མཚན་ཉིད།

第二非新的、不欺诳之觉知，是非量觉知的定义。

དེ་ལ་དབྱེ་ན། དཔྱད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་ལྔ་ཡོད།

此分五：再决识、颠倒识、犹豫、伺察意、显而未定的觉知

རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ཡང་། རྟོག་པ་དཔྱད་ཤེས། རྟོག་མེད་དཔྱད་ཤེས་གཉིས་ལས།

1、“已了解再了解”之觉知，是初者定义，此又分二：分别再决识及无分别再决识。

དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་དང་།

初者，如执青色根现前所引生青色忆念之记忆及，

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ།

了解“声无常”的第二刹那比度。

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ།

次者，如执色根现前之第二刹那。

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རིག་པ། ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

2、颠倒认知，是颠倒识的定义，

དེ་ལ་ཡང་། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ།

此又分为：分别颠倒识及无分别颠倒识二种。初者，如执“声是常”之分别心。

གཉིས་པ་ནི། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། གངས་རི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ།

次者，如一月亮现为二个月亮之的根识及雪山现为蓝色的根识。

གསུམ་པ་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པའི་སེམས་བྱུང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད།

3、自力怀疑两边之心所，是“犹豫”的定义。

དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་།

此怀疑相应的心王及

དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་རྣམས་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

伴随它而生诸受非由自力怀疑两边，

དེ་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

而是依“犹豫”力怀疑两边的缘故。

དེ་ལ་ཡང་། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་སྙོམས་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་གསུམ་ལས།

此又分：合理犹豫、不合理犹豫、同分疑三种。

དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་གམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ།

第一，如声是无常吗？之疑。第二，如声是常吗？之疑。

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ།

第三，如声是常或无常？之疑。

བཞི་པ་ནི།

4“伺察意”

རང་ཡུལ་ལ་ཞེན་པས་སླུ་བའི་ཞེན་རིག་དོན་མཐུན་དེ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

自境被耽着所欺狂之符合事实的耽着识，是“伺意”的定义。

དེ་ལ་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་དང་འགལ་བའི་ཡིད་དཔྱོད།

此又无理伺意、违理伺意、

རྒྱུ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཡིད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་མ་གྲུབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད།

理未定伺意、理不成伺意，

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད་དང་ལྔ་ལས།

有理未定伺意及五种。

སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བའི་ངག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ༔ དང་པོའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།

如仅依“声无常”之言，而执“声是无常”的觉知，是初者的事例。

སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དམ་བཅའ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི།

因为“声是无常”之声词，立“声无常”之宗，

སྒྲ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

没说“声无常”之正理故。

དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་གི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།

如能表功能空之因，执“声是无常”之觉知，是第二者事例。

དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་སྒྲ་དང་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因为能表功能与声是相违故。

གཞལ་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།

如以所量的因，执持“声无常”的觉知，就是第三者事例。

གཞལ་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因为所量是成立“声无常”的不定因故。

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ། བཞི་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ།

如以眼识所取之因，执持“声无常”的觉知，就是第四者事例。

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因为眼识所取是成立“声无常”之不成因故。

སྒྲ་མི་རྟག་པར་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱས་རྟགས་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ལྟ་བུ།

如“声是无常”未以量确定的补特伽罗心续中，以“所作性之因”执持“声无常”的觉知，

ལྔ་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཡིན་ཡང་།

就是第五者事例。因为“所作性”虽是成立“声是无常”之正因，

དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་དེ། གཏན་ལ་མ་ཕབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

但此类补特伽罗却未决定出彼正理故。

ལྔ་པ་ནི་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ།

5、自境不确定的清楚显现之无错乱识，

སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

就是“显而未定觉知”的定义。此分

ཁོ་རང་དུ་གྱུར་པའི་དབང་མངོན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་ལས།

本身已成为显而未定觉知的根现前、意现前与自证现前三种。

དང་པོ་ནི། མིག་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་ལྟ་བུ།

第1，如眼睛特别贪美色时之执声耳识。

གཉིས་པ་ནི། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ།

第2，如凡夫心续中执色等五境之意现前。

གསུམ་པ་ནི། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ལྟ་བུ།

第三、如凡夫心续中执持色等五境之意现前领受之自证分。

སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་བུ། ངག ཚད་མ་གསུམ་ཡོད།

一般，“有境”分为：士夫、言语、量三种。

ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཚད་མ། ངག་ཚད་མ། ཤེས་པ་ཚད་མ་དང་གསུམ་ལས།

“有境量”分：士夫量、言语量、意识量三种。

དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

第1、如导师佛陀。第二、如四谛法轮。

གསུམ་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

第3，如现量、比量。

དྲུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི།

6. 无我的主张方式、

གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

主张补特伽罗常，一，自主空是粗品补特伽罗无我。

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་ཅིང་།

补特伽罗自身能独立之质有空是细品补特伽罗。

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས།

并不承许“法无我”与毗婆沙宗相同。

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི།

7.地道建立

རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཚེ་སློབ་ལམ་བཞི་གའི་

三种种姓皆在积聚资粮时，是在四个有学道，

གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་གསོག་པ་ཡིན་པས་

阶段积聚资粮，

དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

因此主张，佛的色蕴是佛。

སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ས་ལམ་གྱི་བགྲོད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་སོ། །

“障”的建立及地道修持等方式，与毗婆沙宗相同。

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ།

第三、论唯识宗

ས་བཅད་སྔར་ལྟར་བདུན་ལས།

科判如前有七个。

དང་པོ་ནི།

1.定义

ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད།

不承认外境且主张自证识分谛实成立的说大乘宗义的补特伽罗，是唯识的定义。

སེམས་ཙམ་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག

唯识师和相明师、瑜伽行师都是同义。

དབྱེ་ན།

2.分类

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་ལས།

于彼分二：(1) 唯识实相师和 (2) 唯识假相师。

སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་

是唯识师承许对凡夫相续的执色现前，显现粗品色的成分，

མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དེ།

没有被无明习气所染污，

དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

是第(1) 的定义。

དེ་གང་ཞིག །ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་རགས་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་

是彼，承许对凡夫相续的执色现前， 显现粗品色的成分，

མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

被无明习气所染污，是第(2)的定义。

རྣམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད།

实相师有分为：能取所取等数师、半卵对开师、各种无二师等三。

དེ་རྣམས་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ།

彼诸有各自的主张方式，执持蝴蝶翅膀上之斑纹，以眼识执持斑纹之时，

ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་།

从对境方面投射了青黄等各自不同的色相，

ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་བདེན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་།

承许从有境方面也产生了青黄等各自不同的色相实相的，称为“能取所取等数师”。

དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་།

如是执持时，从对境方面投射了青黄等各自不同的色相，

ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒོང་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་།

主张从有境方面，产生了青黄等各自不同的色相无相的，称为“半卵对开师”。

དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་ཅིང་། ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད།

如是执持时，从对境方面无投射青黄等各自不同的色相，而只投射斑纹，

ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་མ་སྐྱེས་པར།ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་ན་

主张从有境方面并未产生青黄等各自不同的色相无相的，

སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

称为“各种无二师”。

གཉིས་པ་རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དབྱེ་ན། དྲི་བཅས་རྣམ་རྫུན་པ། དྲི་མེད་རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

第二假相师有分二： 具垢假相师、无垢假相师。

སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི །

3.释名

ཅིའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འདོད་པས་ན་སེམས་ཙམ་པ་དང་།

为何称为“唯识师”呢？承许诸法为唯心的体性，即称为“唯识师”。

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་འདོད་པས་ན་རྣམ་རིག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

承认一切法唯明了的体性，即称为“相明师”。

བཞི་པ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི།

4.境的主张方式

ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད།

所知分为胜义谛及世俗谛等二。

རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

以现证自己的现量，透过二显消失而了解者， 是第一的定义。

དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཉིད། ཆོས་དབྱིངས། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རྣམས་དོན་གཅིག

胜义谛、法性、法界、究竟实相等同义。

དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཡོད།

胜义谛分为细品的法无我及细品的补特伽罗无我等二。

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ལ་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ། དེ་ལས་བསྡུ་ན་བཅོ་བརྒྱད།

对细品的法无我，从空处方面分类的话二十空性，比其简略的话十八，

དེ་ལས་བསྡུ་ན་བཅུ་དྲུག དེ་ལས་བསྡུ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞི་སོགས་ཡོད།

比其简略的话十六，比其简略的话有四个空性等。

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོའི་མཚན་གཞི་ནི།

细品法无我的事例是：

གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་།

色与执色的量质异空的空性及

གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ།

趋入色色的声趋入之处，如自性成立空的空性。

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོའི་མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ།

细品补特伽罗无我的事例是：如补特伽罗自己能独立实质有空的空性。

རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ།

以现证自己的现量，具有二显而了解者，

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།

彼是世俗谛的定义。

དབྱེ་ན། གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

分类的话，依他起及遍计执所摄的世俗谛等二。

དང་པོ་དང་འདུས་བྱས་དོན་གཅིག གཉིས་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དོན་གཅིག

第一与有为法同义；第二与除了胜义谛以外的无为法同义。

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྫུན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན།

主张一切事物谛实成立及虚假的同位者。

ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན།

主张一切法性谛实成立及谛实的同位者。

ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་རྫུན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྫུན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

除了法性之外的一切无为法，虚假成立及虚假的同位者。

ཆོས་ཉིད་ལ་མེད་དགག་གིས་ཁྱབ་ཅིང་།མེད་དགག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཚུངས་ལ།

凡是法性周遍无遮，诸其它无遮的事例，与经部相似。

གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་དེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་

彼色等五境，在阿赖耶识之上，依安放共不共业的

བག་ཆགས་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

习气，而在内心识的质上产生，非是外境成立之故。

རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་རགས་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན།

实相师之见，彼色等五境，虽非外境，但承许成立粗品。

རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་རགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་པར་གྲུབ་ན་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

假相师之见，色等五境，非是粗品，且若成立粗品，须外境成立。

ལྔ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི།

5.有境的主张方式

རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ཁས་ལེན་ཏེ།

实相师之见，承许八识，

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྟེང་དུ།

承许其它说宗义者承认的六识之

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཉོན་ཡིད་བསྣན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད།

上加上阿赖耶识与末那识等八识。

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་།ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ།རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ལས་དོན་གཞན་ཞིང་།

阿赖耶识与末那识二者的事例如下，与六识异义、

རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་པོ་དང་།

且不依自己的增上缘根，第一识。

དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པ་ཡིན་པར་འདོད།

缘阿赖耶识，执持能自己独立实质有我相，第二识。

ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད།

承许阿赖耶识是业果所依的补特伽罗之事例。

རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཁོ་འདོད་ཅིང་།

按假相师之见，承许六识，

ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

业果所依补特伽罗的事例， 唯安放意识故。

བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་།

于觉知承许量及非量二者。

ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་འདོད།

于量，承许现量及比量二者。

མངོན་སུམ་ལ་བཞི་ཡོད་ཅིང་།

现前有四，

རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ།

自证现前与瑜伽现前周遍不错乱。

སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ།

凡夫相续的根现前周遍错乱，

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད།

彼之相续于意现前有错乱识及不错乱识二者。

མངོན་སུམ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

现前不周遍现量，

སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཡོད་ཀྱང་།

且于凡夫相续虽有执色意现前，

དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།

于彼相续没有执色的意现量之故。

དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་དང་།

于彼相续领受执色的意现前的自证分与

གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

执色根现前第二刹那非量故

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་།

于瑜伽现前有现证细品无常的瑜伽现前和

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

细品补特伽罗无我、粗品补特伽罗无我及

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད།

现证法无我的瑜伽现前等四。

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་རྟོག་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཆོས་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

比量周遍分别，于彼法是比量，则于彼法不周遍分别。

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་རྟག་སྟོང་ལ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

了解声无常的比量，虽对于声常空是比度，但于彼非分别故。

ཆོས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག

于彼法是分别的话，周遍显现彼法。了解声无常的比度，

དེ་ལ་སྒྲ་རྟག་སྟོང་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར།

于它，声常空的显现之故。

དེས་དེ་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

它对彼法非直接了解故。

དེས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

由彼直接了解声无常，间接了解彼。

དྲུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི།

6.无我的主张方式

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་མཚན་གཞི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་འཇོག་ཚུལ་འདྲ་ལ།

补特伽罗无我粗细二者的事例，自续派以下，安立的方式类似。

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་གཞི། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

法无我的事例，如色与执色量质异空的空性。

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།

7. 地道建立

སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ། །

所断及直接说明地道的安立

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་།

第一补特伽罗我执及其种子，

དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་།

由彼导致所产生的三毒及其种子，为烦恼障。

བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་།

实执及其种子，

དེའི་བག་ཆགས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཇོག

由彼习气，由彼导致产生的一切二显错乱为所知障。

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ།

第二通达补特伽罗无我的见解，

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུང་དུ་དང་།

以声闻种姓者，专为自利的下品福德及

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རང་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲིང་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ།

以独觉种姓者，专为自利的中品福德而双运，

ཚེ་གསུམ་དང་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད།

依三世及百劫期间而熏习，各自证得菩提。

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་

以诸菩萨通达能取所取质异空的见解，彼见专为利他的广大福德资粮

དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཏེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད།

而双运，依三大阿僧祇劫期间而熏习，自证得菩提。

རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད།

按实相师之见，承许诸声闻及独觉阿罗汉，无余涅槃的话，明了之相续断绝了。

སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།

承许佛圣者，明了之相续不能断绝，

བྱང་སེམས་རྣམས་དང་པོར་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐུར་སངས་རྒྱས་པའི་ལོངས་སྐུ་

因为承许诸菩萨，一开始在密严净土中圆满佛的报身，

དེ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྣམ་པའི་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་

此报身直至轮回未尽之期间，同类之相续不间断的，

གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

依照所化机各自的所需及根机而以各种幻化来利他。

ཐེག་པ་གསུམ་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རིགས་སམ་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

三乘各自的种姓是确定的，且众生从无始以来有了种姓和或三种不同的根器。

དེ་ལས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་སྒྲུབ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

承许从彼三种不同的胜解心、从彼三种不同的修行、从彼得三种不同的果。

རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་མི་འདོད་དེ།

假相师之见，声闻、独觉阿罗汉们，无余涅槃的话，不承许明了之相续断绝，

དེས་དེའི་ཚེ་སྡུག་ཀུན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རིག་པ་ཙམ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་ཀྱང་།

且尔时，虽然由彼只是苦集所摄的明了之相续断绝，

རིག་པ་ཙམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །

但承许只有明了通往佛地而行，因此承许成立究竟一乘。

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ།

第四、论说无体性宗

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །

分三：1.定义、2.分类、3.分类的个别释义。

མཚན་ཉིད།

1.定义

བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ།

连名言上都不承许真实法,而宣说大乘宗义之补特伽罗,

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད།

是为说无体性宗义者的定义。

གཉིས་པ་ནི།

2.分类

དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་གཉིས་ཡོད།

分二：(1).中观自续派、(2).中观应成派。

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས།

3.分类的个别释义 分二：

རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པའོ། །

一、论中观自续派、二、论中观应成派。

དང་པོ་ལ།

一、论中观自续派 分七：

མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད་པ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ། བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ།

1.定义、2.分类、3.释名、4.境、5.有境、6.无我的主张方式、

ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་བདུན་ལས།

7.地道建立。

དང་པོ་ནི།

1.定义

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུའང་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ།

以承认存在自性有之因；但连名言上都不承许真实事物的中观派，

རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད།

就是自续派的定义。

དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་དོན་གཅིག

自续派与说自性有之中观派是同义。

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

2.分类

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཡོད།

(1).经部行中观自续派、(2).瑜伽行中观自续派。

ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་མདོ་སྡེ་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་དེ།

(1).主张大部分名言建立符合与经部行的中观派，

དང་པོའི་མཚན་ཉིད།

是为经部行中观自续派的定义。

ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་སེམས་ཙམ་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་དེ།

(2).主张大部分名言建立符合与瑜伽行的中观派，

གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།

是为瑜伽行中观自续派的定义。

དང་པོའི་མཚན་གཞི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལྟ་བུའོ། །

第一，事例:清辩论师及智慧藏论师。

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། ཞི་བ་འཚོ། སེང་གེ་བཟང་པོ། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དཔོན་སློབ་ལྟ་བུའོ། །

第二，事例:静命大师、狮子贤阿阇黎与莲花戒论师。

གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་བཤད་པ།

3.释名

ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

问: 为何对于清辩论师称为中观自续派呢?

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

答:由于承许自性有之因的缘故，则称为中观自续派。

བཞི་པ་ནི། ཡུལ་དང་།

4. 境的主张方式

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག

此派主张:自相有、从自方有和自性有是同义，

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ། འགོག་བདེན། འདས། མ་འོངས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྣམས་མེད་དགག་དང་།

而且无为虚空、灭谛、过去、未来以及细品补特伽罗无我等主张为无遮及世俗谛，

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་འདོད། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་ཉིད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྣམས་དོན་གཅིག

主张胜义谛、法性及细品法无我等同义。

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅིང་།

按经部行中观自续派的主张：虽然色等五义承认与心识异体性，

རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་ལས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་ཕྱི་དོན་དུ་འདོད།

但是由无方分极微尘积聚而成的粗品，主张为“外境＂；

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་རང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད།

按瑜伽行中观自续派的主张：承认色等五义与自执心识同一体性。

ལྔ་བ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ།

5.有境的主张方式

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད།

主张有六识，主张意识为补特伽罗的事例。

བློ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད།

觉知分二：量知及非量知。

དང་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད།

量分二：现量及比量。

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད།

经部行中观自续派：不承许自证现量，

ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན། མངོན་སུམ་བཞི་ག་འདོད་ཅིང་།

瑜伽行中观自续派：虽然承认四种现知，

རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ།

不过主张所有自证现知及瑜伽现知，必定是无错乱之认知；

གཞན་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཀ་ཡོད།

其余的根现知及意现知二者，各自有错乱与无错乱二分。

མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བྲལ་ཀྱི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པ་དང་།

经部宗与唯识派以及自续派等主张：凡是现前识都一定是离分别；

དཔྱད་ཤེས་ལ་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ།

凡是再决识一定是非量识；凡是对于自耽着境错乱之心识，

ལོག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཆོས་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ན།

都必定是颠倒心识；任何心识对于某种法错乱心识，

ཆོས་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་།

将此心识对于此法必定是非量；

རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

凡是比量必定对于自现境非量。

དྲུག་པ་ནི། བདག་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ།

6.无我的主张方式

གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

主张补特伽罗常、一、自主空，是粗品补特伽罗无我；

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད།

补特伽罗独立、自主、实体空，是细品补特伽罗无我。

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན།

按瑜伽行中观自续派的主张：

གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

承认色与特色之量异体空，是粗品的法无我；

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

一切法真实空，是细品之法无我。

བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

二无我以所破而分，并非是以空处而分：

གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་།

主张在空处补特伽罗上，破除所破真实，为细品之法无我；

གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

在空处补特伽罗上，破除所破独立、自主、实体，为细品之补

特伽罗无我。

བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་ཏེ།

二我执以执式而分，并非是以所缘而分：

གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་།

主张缘补特伽罗执着为真实，是法我执；

གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ།

缘补特伽罗执着为独立、自主、实体，

གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

是补特伽罗我执。

བདུན་པ་ནི། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ

7.地道建立

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན།

瑜伽行中观自续派主张：

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་སྒྲིབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ།

三乘之补特伽罗的区分，由主要所断三种不同的覆障及

བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ།

主要所修三种不同的见解而建立；

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་

因为，诸声闻种性者主张：补特伽罗执着为独立、自主、实体的

རྟོག་པ་འཁོར་བཅས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

分别心及其眷属等，是主要所断、

དེའི་གཉེན་པོར་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་

而证悟补特伽罗独立、自主、实体空的见解，

བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆུང་དུ་འཐོབ་པར་བྱེད།

做为主要所修，经过如此对治修持将获得下品菩提。

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་

诸缘觉种性者主张：色执着为与特色之量异体的分别心，是主要所断、

གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་

而证悟色与特色之量异体空的见解，做为主要所修，

བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་འབྲིང་འཐོབ་པར་བྱེད།

经过如此对治修持将获得中品菩提。

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་

诸菩萨主张：实执及其习气等是主要所断、

གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བྱའི་

而证悟诸法真实空的见解，做为主要所修，

གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

经过如此对治修持将获得上品菩提。

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན།

经部行中观自续派的主张：

ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ༑

声闻及缘觉二者所主张的，主要所断及主要所修方面没有任何差异，

དེ་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མཚུངས།

因为，这二者都同样主张，烦恼障视为是主要的所断，

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་།

补特伽罗无我是主要所修；不过，

དེ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

彼二者所得的成果有所胜劣之区别的原因，

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་དབང་གིས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

是由于所累积的资粮广狭及期间长短的缘故。

མདོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གཉིས་དང་།

对于经典方面有分：大乘与小乘之经典，

དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཚུངས་ལ།

以及了不了义两种经典，这点与唯识派相同；

མཚན་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་།

但是，二宗所立的事例不一样，因为，唯识宗主张初转及中转法轮，是不了义经，

ཕྱི་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད།

后转法轮才是了义经；

སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་།

自续派主张初转及后转法轮，是不了义经，

བར་པ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དེ།

但对于中转法轮部分，有了不了义二分；

དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་།

因为，对于所破方面，在字面直接有说明，胜义特点之中转法轮是了义经，

དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

未如此说明之中转法轮是不了义经。

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ།

二、论中观应成派

སྔར་ལྟར་བདུན་ལས།

如前分七

དང་པོ་ནི།

1,定义

གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་དངོས་

主张以仅其它承许之应成论式

ཐ་སྙད་དུའང་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད།

,能够产生了知所成之比量,且连名言上都不承认真实事物的中观论师,为应成派的定义。

གཉིས་པ་ནི།

2. 分类

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་གྲགས། ཞི་བ་ལྷ་ལྟ་བུའོ། །

如佛护阿阇黎、月称论师、寂天菩萨

གསུམ་པ་ནི།

3.释名

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ།

对于佛护阿阇黎称为应成派的原因，

ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

是因为主张仅应成论式能够使他人心续中产生了知所成比量的缘故。

བཞི་པ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི།

4. 境的主张方式

ཡུལ་དེ་ལ་ལྐོག་གྱུར་དང་། མངོན་གྱུར་གཉིས་ཡོད།

主张对于境有隐蔽及显现二种

རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལྐོག་གྱུར་དང་།

必须依因所了解之境，就是隐蔽。

ཚུར་མཐོང་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་མི་བརྟེན་པར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇོག

诸凡夫不必依赖因，而经过自己内心的感受力能了解之境，就

是显现。

དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་པ། སྒྲ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

如声无常、声真实空，是隐蔽的事例。

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། བུམ་པ་དང་། སྣམ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

如瓶、毯子，是显现的事例。

མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག

现前与显现同义。

ཡང་ཡུལ་དེ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད།

又对于境有世俗谛及胜义谛二种。

ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག

是能观察名言量之所得义，

ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ༑

能观察名言之量，趣入于对自己能观察名言之量，

རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།

则是自己世俗谛的定义。

དེ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ༑

对于世俗谛不合理分正确世俗及颠倒世俗，

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

因为根本没有正确世俗；凡是世俗则为不正确；

དེ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

凡是世俗就是颠倒之故。

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་ཏེ།

不过对于世间角度而言，对于世俗谛可分正确及颠倒

གཟུགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་།

因为色法在世间的心中是正确的，

མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

但镜中呈现的貌影在世间心中是颠倒之故；

འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

可是在世间心中正确不一定存在，

གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དེ། དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因为“色法真实”就是如此之故。

གཉིས་པ་ནི།

第二，

མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག

是能观察究竟量之所得义，

མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ།

能观察究竟之量，趣入于对自己成为能观察究竟之量，

རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད།

则是自己胜义谛的定义。

དབྱེ་བ་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

分类跟唯识宗时所说相同，此时凡是灭谛承许为胜义谛。

ལྔ་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི།

5.有境的主张方式

ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཅིང་།

仅依任何五蕴假立之我，主张为补特伽罗的事例，

གང་ཟག་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད།

凡是补特伽罗都必然是不相应行。觉知有量及非量之知二种，

ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད།

对于量有现量及比量二种。

རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ།

不许自证现识，凡是有情心续中的根识，必定是颠倒识。

ཡིད་ཤེས་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཡོད།

对于意识及瑜伽现识有错乱和不错乱二者

མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་རྟོག་བཅས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད།

对于现量有具分别之现量及无分别的现量二种，

དང་པོའི་མཚན་གཞི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་།

了悟声无常之比度第二刹及

སྔོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དོན་མཐུན་དུ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

由持青色的根识引起而产生之忆念青色的念想，就是第一具分别现量之事例，

གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད།

如持色法的根识，是为第二无分别现量之事例。

མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

凡是现量不一定是现前，

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་མངོན་གྱུར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

因为瑜伽现识都必定是非现前，由于现前及显现是同义之故。

དཔྱད་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན།

凡是再决识必定是现量，对于比量分为四：

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད།

1、　　　事势比量，二、共称比量，三、喻度比量，四、信许比量。

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་ནང་དུ་འདུ།

共称比量及喻度比量二者归纳为事势比量中。

ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

凡是量不一定是对于自己的耽着境不错乱，

སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

因为了知声无常的比量，对于声无常是错乱之故，

ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ།

凡是心识必定了知自己之所量

རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི་རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་།

因为兔角之义共相，是持兔角分别心的所量、

སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

声恒常之义共相，是持声恒常分别心的所量之故。

དྲུག་པ་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་ནི།

6.无我的主张方式

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

主张补特伽罗独立、自主、实体空，是粗品补特伽罗无我及，

གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད།

补特伽罗真实空，是细品补特伽罗无我。

རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་།

由无方分极微尘积聚而成的粗品与

དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་།

执持彼之量异体空，是粗品法无我 。

གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

施设处蕴体真实空，安立为细品法无我。

བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་དོ།

二无我以空处而分，并非是以所破而分，

གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་།

因为主张在空处补特伽罗上，破除所破真实，为细品之补特伽罗无我；

གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ། །

在空处蕴体上，破除所破真实，为细品之法无我。

བདག་འཛིན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

二我执以所缘而分，并非是以执式而分，

གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་།

由于主张缘补特伽罗执着为真实，是人我执；

གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

缘蕴体执着为真实，是细微之法我执。

བདུན་པ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།

7.地道建立

སྤང་བྱ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པའོ། །

分二： (1).所断及 (2).正展示地道建立

དང་པོ་ནི།

(1).所断

བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་།

粗、细二品我执及其种子，

དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་།

以及由彼等势力而生之贪等其种子，都是烦恼障；

གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པར་འཇོག

是主要障碍获得解脱之覆障

བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་དང་།

实执的习气、由此习气所生二显之错觉皆为所知障

གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པར་འཇོག

是主要障碍获得遍智佛果之覆障。

ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་ལྟ་བ་ལ་མཐོ་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ།

三乘之补特伽罗所修的正见无有胜劣之区分，

ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་བཤད་པ།

正展示地道建立

དེ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

由于三乘之士夫都主要修，补特伽罗无我及细品的法无我是相同之故。

སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།

不过对于主要所断部分有所差别，

ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད།

因为诸声闻及缘觉二我执及其种子等，认定为主要所断；

བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བག་ཆགས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད།

诸菩萨二执的习气定为主要所断。

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་

带有安住在根本定中之，声闻、缘觉阿罗汉心续中的,

སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དང་།

二我执及其种子等断除特色的真如，是为无余涅盘。

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

带有在后得智位的，声闻、缘觉阿罗汉心续中的，

དེ་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

二我执及其种子等断除特色之真如，是为有余涅盘。

དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་།

从始对大乘定性的大乘种性者，断除烦恼障的，

ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་།

同时将会获得八地。

ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

断除所知障的当下则现证四身之故。

མིང་ཚིག་དང་ཚིག་གསར་ཁག
名词及生词类

རྩ་ཉོན་དྲུག 六根本烦恼

ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ། 莲华戒

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས། 阿赖耶识

ཀུན་བཏགས། 遍计所执性

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། 世俗谛

ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། 迦湿弥罗毗婆沙

ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ། 三种不同的（个性）

ཁྲེལ་མེད་པ། 无愧

ཁྲོ་བ། 忿

ཁོང་ཁྲོ། 嗔

གང་ཟག 补特伽罗

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ། 细品补特伽罗无我

གང་ཟག་གི་བདག་མེད། 补特伽罗无我

གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ། 补特伽罗自己能独立之质有空

གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་བ། 补特伽罗常、一、自在空

གང་ཟང་གི་མཚན་གཞི། 补特伽罗的事例

གཉེན་པོ། 对治

གཉེན་པོའི་སྟོབས། 对治之力

གཏན་ལ་ཕབ་པ། 抉择

གདག་གཞི། 施设处

གདུལ་བྱ། 所化机

གནད་མ་བུ་བ། 犊子部

གནས་ངན་ལེན། 取恶处

གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར། 他人共许之应成论式。（他人共许称之应成论式）

གཞན་དབང་། 依他起，依他起性

གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ། 在基础补特伽罗之上

གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ། 缘于基础补特伽罗，而执持为谛实成立。

གཞི་མཐུན། 同位

གཞི་ལམ་འབྲས། 「基」、「道」、「果」

གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ། 色及执色的量

གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ། 色等五义

གཟུངས་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། 所取能取等数师

གཡོ། 谄

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག 共称比量

གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག 极成比度，世许比度

གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། 新的、不受欺诳的明了

གསལ་བཤད། 解说

གསལ་ཞིང་རིག་པ། 清楚而且明了

གསལ་སྣང་། 清楚显现

གོ་བ། 了解

གོམས་པ། 修习

ང་རྒྱལ། 慢

ངག་ཚད་མ། 言语量

ངེས་དོན། 了义

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། 无体性

ངོ་ཚ་མེད་པ། 无惭

ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ། 等分犹豫

ཆད་པ། 断绝

ཆོས་བདག 法我

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ། 粗品法无我

ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མདོ་སྡེ་པ། 随教行的经部宗

ཆོས་གྲགས། 法称

ཆོས་དེ་ལ། 对彼法

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན། 声闻种姓者

ཉམས་སུ་མྱོང་བ། 领受

ཉི་འོག་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། 日下即东方犍陀罗师毗婆沙

ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། 二十随烦恼

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལྔ། 五染污见

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ། 染污见

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ། 具烦恼之障

ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ། 非具烦恼之障

ཉོན་མོངས། 烦恼

ཉོན་ཡིད། 染污意

ཐ་དད། 异

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། 一切智

ཐར་པ་ཐོབ་པ། 证得解脱

ཐར་པ། 解脱

ཐལ་འགྱུར་བ། 应成派（或）应成师

ཐེ་ཚོམ། 染污疑，犹豫

ཐེག་གསུམ། 三乘

ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ། 小乘宗论师

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག 三乘的补特伽罗

ཐེག་པ་གསུམ། 三乘

ཐོ་བས་བཙོམ་པ། 锤击碎

ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། 从无始以来

ཐོབ་པ།　证得

ཐོབ་པ།　证得

ད་ལྟ་བ།　现在

དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ།　承认三宝是正确之皈依处

དགག་གཞི།　所破处

དགག་པ།　遮遣法

དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ།　破斥，所破谛实成立」

དགག་བྱ།　所破」

དགག་བྱའི་བདག　所破的我」

དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན།　从一开始就决定种姓的大乘种姓者。

དོན་སྨྲ་སྡེ།　宣义宗

དངོས་པོ།　事物

དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག　事势比度（或）物力比

དངོས་སྨྲ་བ།　说实事师

དངོས་སུ། 直接

དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་། 三察清净之圣教

དཔྱད་པ། 分析

དཔྱད་ཤེས། 再决知

དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག 譬喻比度

དཔེ་སྟོན་པ་པ། 譬喻师

དཔོན་སློབ། 师徒

དབང་པོ་མངོན་སུམ་ཚད་མ། 根现量

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ། 具色根

དབང་པོའི་མངོན་སུམ། 根现前

དབྱེ་བ། 分类

དབུ་མ་པ། 中观派

དབུ་མ་འཇུག་པ། 入中论

དབུ་མ། 中观

དམ་བཅའ། 因宗

དམིགས་པ། 所缘

དམིགས་ཡུལ། 所缘境

དྲང་དོན། 不了义

དྲི་བཅས་རྣམ་རྫུན་པ། 具垢相假师

དྲི་མེད་རྣམ་རྫུན་པ། 无垢相假师。

དུག་གསུམ། 三毒

དུས་གསུམ། 三时

དེ་བཞིན་ཉིད། 真如性」

དོན་དམ་བདེན་པ། 胜义谛。

དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་། 能发挥功能空

དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། 不符合事实的犹豫

དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། 符合事实的犹豫

དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས། 说实事二宗

ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ། 互相联系

ཕྱི་དོན། 外境

ཕྲག་དོག 嫉妒

ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ། 依於五蘊之後，唯假名安立的我

ཕུང་པོ་ལྔ། 五蕴

ཕུང་པོའི་རྒྱུན། 蕴的相续

བག་ཆགས། 习气

བག་མེད་པ། 放逸

བགྲོད་ཚུལ། 进行方式

བཅོམ་པ། ཞིག་གཏོར། གཏོར་བརླག 破坏

བདག་མེད་ཁས་ལེན་ཚུལ། 无我的主张方式

བདག་མེད་ཕྲ་མོ། 细品无我

བདག་མེད་རགས་པ། 粗品补特伽罗无我」

བདག་མེད། 无我

བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན། 二我执，是透过执持方式而区分

བདེན་གྲུབ། 真实

བདེན་དངོས་ཐ་སྙད་དུའང་མི་འདོད་པ། 在世俗当中也无实有事物。（连谛实事物的名言都不承认）

བདེན་དངོས། 实有事物（或）真实事物

བདེན་པ། 谛实

བདེན་པའི་གཅིག 谛实的一

བདེན་པའི་ཐ་དད། 谛实的异

བདེན་པར་གྲུབ་པ། 谛实成立

བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར། 四谛法轮

བྱང་ཆུབ་ཆུང་ངུ་། 下品菩提

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། 上品菩提

བྱང་ཆུབ་འབྲིང་། 中品菩提

བྱང་སེམས། 菩萨

བྱས་པ། 所作性

བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ། 阿毘达磨俱舍论

བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། 有部宗

སྒྲིབ་པ། 障碍

བར་དུ་གཅོད་པ། 造作障碍

བརྗེད་ངེས། 忘念

བློ་རྣམ་དཔྱོད། 理智

བློ། 觉知

བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ། 三大阿僧祇劫

བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་བར་དུ། 百劫等期间

བསྐལ་པ་བརྒྱ། 百劫

བསྒོད་པ་ཞུགས། 所染

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆུང་ངུ་། 下品福德资粮

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ། 上品福德资粮

བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲིང་། 中品福德资粮

བསོད་ནམས་ཆུང་ངུ་། 下品的福德资粮

མ་ཁྱབ། 不周遍

མ་གྲུབ་པའི་རྟགས། 不成因

མ་ངེས་པའི་རྟགས། 不定因

མ་དད་པ། 不信

མ་འཁྲུལ་བ། 不错乱

མ་འོངས་པ། 未来

མ་ཡིན་དགག 非遮

མ་རིག་པ། 无明

མ་རིག་བག་ཆགས། 无明习气

མངོན་རྟོགས་རྒྱན། 现观庄严论

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། 现证

མངོན་སུམ་ཚད་མ། 现量

མངོན་སུམ། 现前

མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ། 殊胜化身

མཉམ་གཞག 根本定」

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ། 成立究竟一乘」

མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ། 任何一個能观察究竟之量

མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ། 能观察究竟之量，

མཐར་ལྟ། 边见

མཐོང་ལམ། 见道

མདོ་སྡེ་པ། 经部宗

མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། 经部行中观自续派

མདོའི་དྲང་ངེས། 经典的了义及不了义

མཚན་གཞི། 事例

མཚན་ཉིད། 体性，定义

མཛོད། 俱舍论

མི་རྟག་པ་ཕྲ་མོ། 微细无常

མི་རྟག་པ། 无常

མི་རྟག་པའི་དངོས་པོ། 无常事物

མི་སློབ་ལམ། 无学道

མིག་དབང་། 眼根

མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ། 眼知的所取

མིག་ཤེས། 眼知

མེད་དགག 无遮

ཚད་མ། ཚད་མའི་བློ། 量心

ཚད་མ་བརྟག་པ། 量观察

ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། 释量论

ཚད་མ་སྡེ་བདུན། 七部量论

ཚད་མ། 量

ཚད་མའི་བློ། 量的觉知

ཚད་མིན་གྱི་བློ། 非量心，非量的觉知

ཚུར་མཐོང་། 凡夫

ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། 戒禁取见

ཚོགས་པ། 聚合

ཚོགས་བསགས། 积聚资粮

ཚོགས་ལམ། 资粮道

ཞི་བ་འཚོ། 寂护论师

ཞེན་ཡུལ། 耽着境

ཞེན་རིག 耽着知

ཟུང་འབྲེལ། 双运

འཁྲུལ་ཤེས། 错乱识

འཁོན་འཛིན། 恨

འཁོར་བ། 轮回

འགལ་བ། 相违

འགོག་བདེན། 灭谛

འཆབ་པ། 覆

འཇིག་ལྟ། 萨迦耶见

འཐད་ལྡན། 具理

འཐོབ་པར་བྱེད་པ། 能证得

འདས་པ། 过去

འདུལ་བ། 律经。

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས། 无为法

འདུས་མ་བྱས། 无为法

འདོད་ཆགས། 贪

འདོད་པ། 认定

འདོད་ཚུལ། 主张方式

འདོར་བ། 放弃

འཕངས་པའི་ཕུང་པོ། 所引生之蕴

འཚིག་པ། 恼

འཛིན་པ། 执持

འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ། 执持境

འཛིན་སྟངས། 执取之方式

འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས། 密严刹土

འོག་མིན། 色究竟天界

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ། 意现量

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། 意现前

ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག 信许比度 （或） 信仰比度

ཡིད་དཔྱོད། 伺察意

ཡིད་ཤེས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས། 意识

ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས། 从对境方面

ཡུལ་ཅན་ཚད་མ། 有境量

ཡུལ་ཅན། 有境

ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། 中原毗婆沙三派

ཡུལ་ལྔ། 五境

ཡུལ། 对境

ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ། 智藏

རགས་པ། 粗分，粗重

རྒྱགས་པ། 憍

རྒྱུ་མཚན་ཡོད་ཀྱང་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད། 虽有原因、然未经抉择的伺察意

རྒྱུ་མཚན། 原因

རྒྱུད་ལ་སྡུག་བདེན་ཡོད་པ། 心相续当中有苦谛

རྒྱུན་ཆད་པ། 相续断绝

རྒོད་པ། 掉举

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། 以自性相成立

རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། 由自己方面成立

རང་དབང་། 自在

རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་བ། 自在空

རང་དབང་བ། 自主

རང་མཚན། 自相

རང་འཛིན་གྱི་བློ། 认取

རང་ཡུལ་མ་ངེས་པ། 无法决定自境

རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ། 独觉菩提

རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན། 具有独觉种姓者

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས། 自续因

རང་རྒྱུད་པ། 自续派

རང་རིག 自证分

རང་རིག་ཁས་མི་ལེན། 不承认自证份

རང་རིག་མངོན་སུམ་ཚད་མ། 自证现量

རང་སྐྱ་ཐུབ་པ། 自己能独立

རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ། 独立、自主、实体空

རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ། 自己能独立之质有空

རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད། 自己能独立实质有

རང་སྐྱ་བ། 独立

རྗེས་ཐོབ་པ། 后得位

རྗེས་དཔག 比度

རྗེས་དཔག་ཚད་མ། 比量

རྙེད་དོན། 所得义，

རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན། 常一自在」

རྟགས། 因相

རྟེན་གཞི། 所依处

རྟོག་པ། 分别

རྟོག་བཅས་མངོན་སུམ་ཚད་མ། 具分别的现量

རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ། 已离分别之知

རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ཚད་མ། 无分别的现量

རྟོགས་པ། ཤེས་པ། 了悟

རྟོགས་པ། 证悟

རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད། 无方分微尘

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། 一切相智

རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། 投射色相

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། 一切相智

རྣམ་པ་ཤར། 显现

རྣམ་པར་གཡེང་བ། 散乱

རྣམ་པར་འཚེ་བ། 害

རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད། 唯明了的体性

རྣམ་མཁྱེན། 相智，遍智

རྟོག་པ། 分别

རྣམ་རྫུན་པ། 相假师

རྣམ་རིག་པ་། 相明师

རྣམ་ཤེས་བརྒྱད། 八识

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ། 瑜伽现量

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ། 瑜伽现前

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ། 瑜伽行师

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ། 瑜伽行中观自续派

རྨུགས་པ། 昏沉

རྫ་བུམ། 陶瓶

རྫས་གཞན། 异质

རྫས་ཡོད། 质有

རྫས། 实体

རྫུན་པ། 虚假

རྫུན་པའི་གཅིག 虚伪的一

རྫུན་པའི་ཐ་དད། 虚伪的异

རྫུན་པར་གྲུབ་པ། 虚伪成立

རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ། 明了的相续会断绝

རིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མདོ་སྡེ་པ། 随理行的经部宗

རིགས་ཅན་གསུམ། 三种姓

རིགས་ཅན། 种姓者

རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ། 各自种姓决定

རིགས། 种姓

ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན། 见取见

ལྟ་བ། 见解

ལམ་བགྲོད་ཚུལ། 行道的方式

ལས། 业

ལྷག་བཅས་མྱང་འདས། 有余涅槃

ལྷག་མེད་མྱང་འདས། 无余涅槃

ལུགས། 宗

ལུས་རྟེན། 身依

ལེ་ལོ། 懈怠

ལེགས་ལྡན་འབྱེད། 清辨

ལོག་ལྟ། 邪见

ལོག་ཤེས། 颠倒知

ལོངས་སྐུ། 报身

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། 圆满受用身

ཤེས་པ་ཚད་མ། 认知量

ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད། 无刹那分心识

ཤེས་པ། 认知

ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ། 非正知

ཤེས་བྱ། 所知

ཤེས་སྒྲིབ། 所知障

ས་བཅད། 科判

ས་བོན། 种子

ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག 地道建立

སྐད་ཅིག་གཉིས་པ། 第二刹那

སྐྱེ་བ། 生

སྐྱེ་བུ་ཚད་མ། 士夫量

སྐུ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་པ། 现证四身」。

སྐུ་ཚེ་འདུ་བྱེད། 身命之行

སྒྱུ། 诳

སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་མི་རུང་བ། 由语词能否如实被接受

སྒྲ་བཤད། 释名

སྒྲིབ་པ། 障

སྒྲུབ་པ། 成立法

སྒོང་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ། 半卵对开师

སྒོམ་ལམ། 修道

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་། 佛陀的色蕴

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ། 佛菩提

སྟན་ཐོག་གཅིག·········ཐུན་གཅིག 一座

སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ། 一座当中

སྟོང་གཞི། 空处

སྟོང་ཉིད། 空性

སྟོན་པ་སངས་རྒྱས། 导师佛陀

སྡུག་ཀུན་གཉིས། 苦、集二谛

ལྷག་མ་མེད་པར་སྤྲངས། 已无余断除

སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས། 缘苦谛的烦恼

སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ། 各种无二师

སྣང་ཡུལ། 显现境

སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ། 显而未定之觉知

སྣམ་བུ། 毛衣 （或）毛毯

སྣལ་མ། 毛线

སྤངས་བྱ། 所断

སྤྱི་མཚན། 共相

སྤྲུལ་པ། 化身

སྤྲུལ་སྐུ། 化身

སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར། 从加行道暖位至无学道之间

སྦྱོར་ལམ། 加行道

སློབ་ལམ་བཞི་ཀའི་གནས་སྐབས། 四个有学道位的阶段

སློབ་ལམ་བཞི། 四有学道

སེང་གེ་བཟང་པོ། 狮子贤

སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད། 唯心的体性。

སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས། 有情心相續當中的根識

སེམས་ཙམ་པ། 唯识师

སེར་སྣ། 悭吝

སོ་སྐྱེས། 凡夫

སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ། 说明各项之义

སོ་སོར། 个别

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འབྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུན་དང་བསྒྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

后记回向

解脱寂静海一致流入
无量无数法理江河水
纵一字滴亦将三毒垢
完全净除之此甘露言。

发行出版所积善业力
开启百千清净正法门
祈愿所有五道之众生
证获自在解脱珍宝库。

乃导师世尊所宣说能够让世界和平之正法久住及发扬，也为了暂时和永久的利益，

内道不分教派无论任何如法经论出版时，皆可延用此回向文，此乃释迦比丘如理宣者“阿旺罗桑丹增加措”所著。

ད་ལམ་པར་སྐྲུན་གྱི་ལས་ཆར་འདིར་བསམ་ཚུལ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་སྤྱི་དང་། དམིགས་གསལ་ཐའེ་ཝན་གནས་བཞུགས་ཏེ་དགེ་བཤེས་ཚོས་དབང་། ཏེ་དགེ་བཤེས་ཚེ་རིང་། དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་བཅས་ཀུན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འདི་ལོའི་རྒྱ་སྐད་ཐོག་གྲུབ་མཐའི་སློབ་ཁྲིད་དེ་བཞིན་ཐེངས་འདིའི་ཡིག་སྒྱུར་ཐད་ལམ་སྟོན་དང་ཐུགས་ཁུར་ཆེར་བཞེས་གནང་བ་དང་། ཐའེ་ཝན་དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཞུ་དག་ཐད་རོགས་སྐྱོར་གནང་བ། ལྷག་པར་དུ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐེངས་འདིའི་པར་སྐྲུན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ཡོངས་ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེར་བཞེས་གནང་བ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས། སེར་བྱིས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་སྡེ་ཚན་ནས་ལྷག་བསམ་ཐོལ་མེད་ཀྱིས་དེབ་གཟུགས་སྒྲིག་སྒྱུར་སོགས་གནང་བ་བཅས་ལ་སྙིང་དབྱུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ།

མཐའ་དོན་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་བསགས་པ་དེས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དབུས་རིས་མེད་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ༔ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་མྱུར་དུ་གྲོལ་ཞིང་། མཐར་ཐུགས་བླ་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོའོ། །

ཞུ་དག་དང་རྩོམ་སྒྲིག་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནོར་འཁྲུལ་ཡོད་སྲིད་པས་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་དང་འབྲེལ་སླད་མར་ལམ་སྟོན་གང་མང་ཡོད་པ་མཁྱེན། །

གནས་བདག་དགེ་དཔང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠ ཉིན།

编印此法本的过程，凝聚了许多人的善缘。在此，特此感谢台湾格西曲王老师，格西次仁老师及喜仁老师以中文授此宗义课并指导和协助翻译。也至心感谢如道法师帮忙校正。更特别感谢本寺院与“日足”编辑组大力协助出版费用于封面设计。将此功德回向于世界和平伟大的领袖根本上师“达赖喇嘛”尊者及诸高僧大德法体安康、长久住世、弘扬正法、一切有情众生早日离开痛苦、得到最究竟的快乐！

校正编辑者水平有限，难免错误，请阅读者见谅指正。

阿杰班长

2015年11月30日。

༄༅། །ནམཿསམནྟབུདྡྷཱནཱཾ། ཨཙིནྟདྷརྨདྷཱཏུཔྲིཧཱུཾ། ཨོཾདྷཱརེསྭཱཧཱ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པོ་འདི་དཔེ་ཚའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཚེ་འགོམ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །